



lupă, dacă lipsa cere; norc ni-e de nim-  
al numelui Kossuth, de curătenia nepătată  
a acestui nume, care se pângărește tocmai  
de amicii lui Kossuth. Dacă Kossuth Ferencz  
ar avea numai o idee palidă despre această  
faptuire și uneltire mișească, ce prietenii  
săi săvârșesc cu numele tatălui său —  
menel el ar fi cel dintăiu, care ar fugări  
pe cei din giurul său. Și Kossuth Ferencz  
ar fi putut mult să învețe din trecut. Ori  
l-a lunecat deja din mână „Fortuna,” fabrica  
de mașini „Hunnia” a lui Tarnóczy Guszláv?  
Și aceea dela „Hazai”? Și aici tot bunii lui

adus! — Protestăm cu toată  
mele Kossuth să fie întrebuintat  
S fața cu  
arhier,  
tura de  
inter-  
armând  
camp!  
acestea

Slova-  
Kossuth Ferencz să bage de seamă, că  
ca poporului. Dacă Kossuth Fe-  
arhier, noi, cari suntem adevărații  
tura de  
inter-  
armând  
camp!  
acestea

— unț aspre de tot cuvintele „ve-  
aderent kossuthist, și ele  
adevăr, recunoscut mai

mul însă, chiar și în  
mplată de „veritabilul“  
autor al articolului citat,  
u e decât e boală a șovinismu-  
tebun, o adevărată nenorocire și  
jdie pentru țeara aceasta, și  
va trebui odată să piară și din  
greenii scrințiți ai șovinștilor.

Dacă, cu toate astea, el mai dai-  
uește încă în slul societății șovi-  
istă — este numai: că sub firma lui se  
justa sumedenii de speculanți și se  
le mai detestabile orgii, la  
te considerabilă își are însuși  
Ferencz, fiul tătane-său!

## Area lui Ugron în Dietă.

Era de prevăzu, că afacerea lui U-  
ron o să ajungă a se discuta și în camera  
deputaților. Și aceasta s'a întâmplat în se-  
dinta din 26 Iunie.

Fiind adecă vorba de afacerea proce-  
durei relativ la incompatibilitate, — depu-  
tatul țiszaiat Gajáry Ödön (deși Ugron lip-  
sia dela ședintă) a ținut să atingă și această  
urită afacere, care atâta vorbă a stors din  
gurile politicianilor maghiari de toate nuan-  
țele.

„Imi pare foarte rău, — a zis între  
altele Gajáry Ödön, — că deputatul Ugron  
nu-l de față. Eu eri am anunțat, că voui  
vorbi despre afacerea lui, și eram liniștit,  
că el se va prezenta azi, ca să asiste aici  
la scena afacerii sale. Doar' nu va pute  
crede, că afacerea aceasta s'a regulat de-  
finitiv prin declarațiunea publicată de din-  
causa aceasta e atât de importantă  
publică maghiară, cu deosebire  
incât am și  
să n'aducă

Deputatul Molnár Jenő: D'apoi vochea  
„cassă a partidului” de unde era? Poftim,  
vorbește despre asta! — Örléy: Din stră-  
inătate n'a venit, la nici un cas! — Ga-  
járy: Azi de geaba va cerca dl deputat să  
mă abată dela dorința mea. — Molnár Jenő:  
Pentru toată lumea!

Gajáry: Eu nu voui agita în contra  
persoanei lui Ugron, deoarece-ce față de per-  
soana lui Ugron cu adâncă durere și, ina-  
devăr, cu regret sincer ating chestia aceasta  
de care fie care om, deși cu regret, dat e  
dator și silit să se ocupe. În cazul acesta,  
nu e numai un simplu cas de incompatibili-  
tate, ci e ceva mai mult, când cineva în  
contra majorității legitime, în contra intere-  
reselor vitale ale țării, cere și primește bani  
și sprigin material din străinătate. — Lévy  
Lajos: Tradare de patrie!

Gajáry: Imi pare foarte rău, că în  
calea politică a lui Ugron s'a ivit un cas  
atât de fatal. — Olay Lajos: Ticălogie!  
Nepatriotism!

Gajáry: Casul în sine nu e de impor'anță  
politică; din punct de vedere al politicii  
externe, — chiar deoar' fi succes, cum  
afirmă Ugron — nici cea mai mică influență  
nu poate avea în țeară; dar e potrivit pentru  
a discretă atitudinea politicianilor maghari.  
Eu așa cred, că nu poate fi nici un factor  
de seamă, care să nu osândească pe Ugron.  
(Aprobari în dreapta.)

Deputații Polónyi și Visontai au cer-  
cat să apere pe Ugron, invinând, ca fiind  
mai păcătos, pe Bácsffy, care ar fi primit  
milioane de la Austriaci pentru scopuri elec-  
torale.

După știa însă s'a ridicat Kossuth  
Ferencz, care a ținut să dea și el o isbitură  
adversarului său Ugron, cercând — vezi  
Doamne — să spele partidul kossuthist,  
care, zice, nu e capabil să se alieze cu Ru-  
sia nici direct, nici indirect. Condamă pe  
Ugron, fiindcă a vrut să primească bani  
străini. Cetește apoi și declarațiunea lui  
Ugron, care afirmă, că „și alt ajutor a cre-  
zut că se poate primi.” Eu declar — a zis Kos-  
suth Ferencz, — că partidul independist nu  
poate să primească nici un fel de ajutor străin.

Ugron în aceeași zi la amezai a sosit  
la Budapesta și a declarat mai multor depu-  
tați, că va răspunde învinuirilor, ce i se  
fac. Răspunsul lui e așteptat cu multă cu-  
riositate, și, după-cum se anunță, el va re-  
sponde în ședința de azi (28 I. c.) a  
Dietei.

## Din străinătate.

Rusia și Slavii din Balcani. Din Sofia  
și Belgrad sosesc știri, cari merită a  
fi înregistrate. Lui „Neue Fr. Presse“  
i-se scrie din Sofia, că presa oficioasă bul-  
gară se pronunță în mod însuflețit asupra  
visitei, ce o va face Bulgarilor în curând  
marele duce rusesc Alexandru Mihailovici.  
Marele duce va veni pe bordul chirasatului  
„Rostislav”, comandat de el la începutul lui  
Iulie st. v. la Burgas, pentru-ca de acolo  
lăsoțit fiind de principele Ferdinand, să dea  
o roată prin Bulgaria. Organele guvernului  
actual rusofil bulgar zic, că această primă  
visită a unui membru din casa imperială  
rusească, va fi o confirmare a înfrățirii ce-  
lor două țări — și o răsplată pentru curen-  
tul rusesc în Bulgaria; partea cea mai mare  
a opiniunii publice bulgare însă, consideră  
anunțarea acestei visite numai ca o slabă  
mângâiere pentru refuzul ajutorului econo-  
mic din partea Rusiei.

În Belgrad se fac pregătiri pentru  
aniversarea de 25 ani a războiului serbo-tur-  
cesc dela 1876. Conducătorul de odinioară  
al voluntarilor serbi în armata dela Drina,  
Svetozar Ristic, care e președintele comi-  
tetului festiv, a publicat în ziarul „Vremia”  
un apel către națiunea noastră, în care  
apelă la

pria care apel invită pe Ruși în numele  
„unității și independenței slave” la festivi-  
tatea slavă din Belgrad. Se așteaptă deci,  
că în Belgrad în 3 Iulie st. v. se va ține  
o festivitate de înfrățire a Slavilor.

Incurcăturile din China. „Amurskaja  
Gazeta”, ce apare în *Blagovesensk*, publică  
știri neliniștitoare din Mandșuria. Din Kar-  
bin s'au refugiat toate femeile și copiii ruși,  
fiind-că se tem de tulburări. Lângă Kiliar  
se adună trupe mongole și mandșuane, pen-  
tru a nimici calea ferată. — O telegramă  
din Tien-Cin vestește, că mișcarea Boxerilor  
incepe a lua earăși proporții primejdi-  
oase. — După exemplul dat de celelalte  
puteri mari, guvernul austro-ungar a ordona-  
nat reducerea forțelor navale din extremul  
orient. Vasele „Impărăteasa Elisabeta” și  
„Zenta” se vor însoia în curând în Eu-  
ropa. Detașamentul austriac din Peking a  
fost redus la 100 oameni. Vasele „Maria  
Teresia” și „Aspern” vor rămâne în apele  
chinezesti.

## Examenale finale și comisarii consistoriali.

Sunt doi ani de când Ven. Consistor  
aradan a introdus obiceiul, de a emite în  
întregă diecesa comisarii consistoriali, cu  
ocasiunea examenelor finale. Acești comi-  
sarii se emit dintre cei mai dexteri învăță-  
tori și sunt îndatorați a face, ulterior, rap-  
port V. Consistor, despre tot ce au aflat  
bun ori rău, pe unde au luat parte la exa-  
mene.

Când Ven. Consistor a făcut această  
dispozițiune — suntem pe deplin convinși  
— a avut în vedere pur și simplu numai  
interesele mult cercatei noastre școlare con-  
fesionale. A voit prin aceasta a-și cunoaște  
cu atât mai bine toți învățătorii și cu-  
noștându-i, celor buni și diligenți — prin  
recunoașterea vredniciei lor — să le po-  
tențeze cu atât mai tare voia de lucru;  
ear' pe cei slabi ori neglijenți, a i sfătui  
părintește, mai apoi a-i dojeni, la cas de  
lipsă a-i pedepsi chiar, ca astfel și aceștia  
să se silească a-și implini cu sfințenie fru-  
moasa chemare ce o au în viață. În toate  
tractele Ven. Consistor, prin comisarii săi,  
a și făcut o aceasta. Ba — după-cum auzim  
— unii mai renitenți, în urma raportului  
comisarului consistorial — au fost luați  
sub cercetare și tratați după merit. Ven.  
Consistor a făcut-o aceasta în trecut și o  
va face și de aci înainte, nu însă dehonestând  
în publicitate pe nici unul dintre înv-  
vățători.

A făcut ca părintele cel bun, care-  
și dojenește băiatul pentru vinovăția sa  
— între pereții casei sale și nu pe stradă  
sau în tîrg, în fața lumii. Părintele cel bun,  
înțelept și precaut știe, că prin aceasta  
poate să stingă în fiul său și cea mai  
mică schinteie de onestitate, și-l poate face  
indiferent față de tot ce s'ar întâmpla cu  
dinsul bun sau rău, în loc privat ori pu-  
blic.

Ca părintele cel bun și înțelept au fă-  
cut, putem zice, toți comisarii consistoriali  
din întreagă diecesa, — pe cei slabi stă-  
tuindu-i și îndreptându-i pe calea cea  
bună; ear' pe cei renitenți dojenindu-i după  
merit, dar' totdeauna, nici măcar înaintea  
oaspeților, ci în odaie separată, în prezența  
inspectorului ear' în unele tocuri între în-  
vățătorii participanți — nici de cum însă  
între popor, cu atât mai puțin nu în publi-  
citate. „Între toate te arată model de fapte  
bune” ne învăța sf. scriptură și aceștia așa  
s'au și arătat.

Durere însă că comisarii din tractul  
Tincei a dovedit chiar contrarul. D-sa în  
n-rul 24 al „Tribunei Poporului” din a. c.  
sub titlul „Școlarele române în Bihor” voeste  
a face unele „observări” în genere asupra  
Aurei Popovici. Întreg comitatul și în  
școlărilor în tractul

Tincei; și când colo se restringe la școa-  
lele din comuna Sân-Miclăușul-român și cea  
din Roit — amintind numai despre învăță-  
mântul în tractul Tincei, că „a luat un  
avânt îmbucurător”, ear' despre învățămên-  
tul în întreg Bihorul — nimic.

Abstrăgînd dela aceea, că titlul foarte pu-  
țin corespunde cu conținutul acelui „raport”,  
— dar' felul cum dl comisar raportează în  
publicitate despre starea învățămîntului în ce-  
le două comune, ca pe învățător confesio-  
nal român mă indignează foarte, mă scoate  
din paciență și mă face a-mi ridica glasul  
contra acestui obicei — după mine atât  
de periculos pentru școala română — ru-  
gînd pe dl comisar al tractului Tincei, ca  
cu altă ocaziune să se abțină dela așa ceva,  
căci pe această cale nici pe departe nu  
vom ajunge a vedea împlinit scopul urmă-  
rit de Ven. Consistor. Din contră, prin o  
procedură ca a dlui comisar al tractului Tin-  
cei: provocînd adecă prin publicarea în fol  
disprețul publicului asupra unor învățători,  
cari din slăbiciune sau chiar din neglijență  
nu fac din destul chiemării lor — putem  
câștiga cel puțin atîta că-l disgustăm pen-  
tru totdeauna de împlinirea chemării, îl fa-  
cem indiferent și-l aducem în pozițiunea  
de a crede și a privi într'un asemenea co-  
misar nu pe amicul și binefăcătorul său, ci  
din contră pe cel mai mare dușman  
al său.

Dl comisar al tractului Tincei sub masca  
marelui „interes” ce-l poartă față de înv-  
vămînt peste tot, vîzînd că acesta este în  
pericol și că să-l poată salva a aflat un re-  
mediu — după d-sa — foarte potrivit. De  
grabă a luat cordeii și întingîndu-l de  
vre-o câte-va ori în negreala amestecată cu  
puțin venin, a început a da și a stropi pu-  
blicul pe cel neglijenți, căci vezi, Doamne,  
după d-sa și aceasta se ține bag-seamă  
de „principiile pedagogice” — și în indig-  
națiunea sa nu observă, că stropind pe acel  
învățător în acest mod — chiar vinovați  
fiind — pățește ca cel din poveste, că s'a  
stropit mai tare pe sine, căci:

După poame se cunoaște pomul.

Și după fapte omul.

Chemarea comisarilor, după modesta  
mea părere este, ca pe cel slab și rămas  
îndărât din un motiv sau altul, prin o tac-  
tică fină, prin cuvinte înțelepte, cu părin-  
tească bunăvoință să se silească a-l îndu-  
pleca ca să se ridice și dinsul la o stare  
mai respectabilă asemenea altor colegi de  
ai săi mai vrednici; — nu însă a-l disprețui,  
a-l compromite și dejesi înaintea publicului  
mare. Prin aceasta comisarii, în loc să-l  
însuflețească, îl disgustă pe respectivul în-  
vățător și-l răpește și cea mai mică schinteie  
de iubire și devotament către chemarea sa.

„Dacă ridică starea învățătorilor — zice  
Diesterweg — cu dînsa înălțăți națiunea;  
dacă o dejesiți, dejesiți prin acea juna ge-  
nerațiune, dejesiți și însăși națiunea”.

Comlăuș, Iunie 1901.

Ioan Roșu,  
învățător.

## ULTIME ȘTIRI.

Inchiderea Dietei.

Budapesta, 27 Iunie, Mîne, Vineri,  
Dietă va ține ultima ședință mai meritorie  
înaintea de vacanță. Va fi o ședință furtu-  
noasă, deoarece ce Ugron va răspunde în cuno-  
scuta sa afacere devenită atât de celebră.  
După asta ministrul-president are să răspundă  
la mai multe interpelații.

Falimentul Băncii dela Lipsca.

Lipsca, 27 Iunie. Ca un epilog  
al marelui catastrofe a băncii  
Lipsca este faptul, că director  
executiv a fost arestat, el fiind în pu-  
loc cauzatorul marelui faliment  
țiar.



## Invitare al abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe semestrul al II-lea 1901

### „TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an . . . . . Cor. 20.—  
Pe 1/2 an . . . . . „ 10.—  
Pe 1/4 an . . . . . „ 5.—  
Pe o lună . . . . . „ 2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . . . franci 40.—

### Foaia de Duminecă:

Pe un an . . . . . Cor. 4.—  
Pe 1/2 an . . . . . „ 2.—

Domnii abonații sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună la foaia de zi. La cea de Duminecă însă numai cu începutul anului, sau semestrului (1 Iulie).

Este în interesul dlor abonații, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonații vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“

# Noutăți

Arad, 28 Iunie n. 1901.

**P. S. Sa Episcopul Iosif Goldiș** a plecat ieri, în 27 l. c. n. la Budapesta, pentru a lua parte la ședințele casei magnafilor.

Consistor plenar s'a ținut Joi, în 14/27 l. c. în Arad, cu care ocaziune s'a censurat alegerea de protopresbiter în Halmagiu, întărit fiind din partea consistorului asesorul consistorial și protopresbiter titular Ioan Groza, care a obținut majoritatea covârșitoare a voturilor din tract. — Pentru îndeplinirea protopresbiteratului Arad s'au ordonat alegerile suplimentare și ad hoc pentru Sinodul electoral, cari lucrări au să fie săvârșite în termen de 60 zile. În sfârșit s'a primit abdicarea P. C. Sale d-lui archimandrit Augustin Hamsea dela postal de director-profesor seminarial și s'a avisat a-și prezenta titlurile de pensiuine, pe care o ceruse. Precum se știe, această demisiune a urmat din destinație de incompatibilitate între postul de director seminarial și igumen al mănăstirei H.-Bodrog, sulevată în Sinodul eparchial.

La liceul din loc distribuția certificatelor și a premiilor s'a făcut Mercuri. Intre elevii pur eminenti din clasele inferioare sunt și doi Români: Mircea, fiul redactorului nostru Russu Șirianu (în cl. II) și Aurel (în cl. IV), fiul dlui preot Micloși din Covăsinț.

Elevilor pur eminenti dl director Burtan li-a adresat laude, împărțindu-le în același timp și premii: cărți folositoare.

„Oalele sparte“ de alții. Din Timișoara primește „Gazeta Transilvaniei“ o corespondență, în care i-se raportează despre nenorocitul proces de despărțire dintre Români și Sârbi, în cauza bisericeii Sf. Gheorghe din suburbiul Fabric.

După-ce înșiră motivele pe cari se bazează hotărîrea ultimului for judecătoresc, între cari este și neglijența fostei administrații din dieceza Aradului, care a intentat procesul prea târziu, — corespondentul „Gazetei“ nu se sfiște să lovească, hodoronc-tronc, în actualii conducători ai acestei diecese.

Eată cum glăsuște corespondentul „Gazetei“:

„Poate că unii-alții vor fi de credință, că onor. consistoriu din Arad va anticipa cel puțin de-ocamdată aceste spese (ale procesului perdut) și, apoi, repartisându-le, le va încasa posterior dela comună, fie chiar și cu procento. Toți aceștia se înșeală amar. Onor. consistoriu din Arad, cum se știe — n'are ban!“ El deja a avisat, se zice, pe fericitul și credinciosul din Fabric, ca „să se îngrijească de plățirea speselor procesuale, și să știe, că dela Arad: nici din fondul cu mențiune specială, nici din alte izvoare — n'au să aștepte nimic!“ Energic! — à la Mangra“.

Prin sentință sunt condamnați la plata cheltuelilor procesului: P. S. Sa actualul Mitropolit și parochienii, cari i-au făcut suită în târzielnica pornire a procesului, ca indivizi“.

Er dl corespondent al „Venerabilei“ se supără, că Consistorul din Arad nu e dispus să plătească „oalele sparte“ de alții! Ce și-a cu puritanii!

Curia și limbile nomaghiare din stat. „Jogtudományi Közlöny“ publică o deciziune interesantă a Curiei reg. din Budapesta, ce a adus în'r'un proces de presă. În deciziune se atrage atențiunea respectivului tribunal reg., că pe lângă citațiunile de „limba străină“ luate în sentință, să se alăture totdeauna și traducerea maghiară. Curia motivează deciziunea prin aceea, că folosirea a două limbi nu numai că vatămă unitatea sentinței, dar vatămă și regula, după care hotărîrile judecătorilor trebuie să se aducă în limba statului, adică într'o limbă „înțeleasă de toți cetățenii maghiari“.

Prea e unguerească și șovinistă deciziunea înaltei Curii!

Budgetul anului viitor. În diferitele ministerele ungarești se lucrează din greu la stabilirea budgetului pe anul viitor. Ministrul de finanțe a adresat diferitelor resorturi ministeriale un rescript, prin care le atrage atențiunea, ca în compunerea cifrelor să facă pe cât e cu putință economii și să nu treacă peste marginile budgetului din anii acesta, ba, dacă se poate, să facă reduceri.

Incheierea anului școlar în Seminarul „Andreian“. Cetim în „Telegraful Român“: Deoarece anul școlar curent în seminarul archidieceșan s'a început la 1 Septembrie st. n., corpul profesoral prin un concludus aprobat și de consistoriu a decretat ca zi festivă pentru incheierea anului școlar ziua aniversării morții marelui, fericitului în Domnul archiepiscop-mitropolit Andreiu baron de Șaguna, al cărui nume îl poartă institutul, și astfel acest an școlar se va încheia Sâmbătă, în 16-29 Iunie a. c. prin serviciu divin, începându-se sf. liturgie la 9 ore, ear' după liturgie se va celebra parastas pentru odihna sufletului acestui fost mare arhieru; apoi se va publica în sala cea mare a institutului rezultatul clasificățiunilor, cu ceremonialul obișnuit în ziua din urmă.

Dl Zaharie Bărsanu, tinerul poet și nuvelist, cunoscut mai ales din frumoasele bucăți literare ce le publică în timpul din urmă în „Gazeta Transilvaniei“, a depus zilele acestea ultimul examen la Conservatorul din București, obținând la secțiua declamatorică nota cea mai înaltă, precum și premiul întâiu. Talentatul scriitor și laureat al Conservatorului e de origine din Săn-Petru, de lângă Brașov și se bucură de considerație deosebită în cercurile artistice

București, unde i-se prezice un viitor strălucit. Ii dorim isbândă în frumoasa, dar spinoasa carieră ce și-a ales.

Protest pentru ruperea cocardelor naționale. Nu demult la o nunță sârbească din Panciova erau ca oaspeți și câțiva cetățeni ai Serbiei, cari în onoara solemnității își puseseră la pept cocarde în treicolorul sârbesc. Organele polițiale ungurești știind sigur, că prin așa ceva „se periclitează patria“, s'au voinicit și au rupt cocardele de pe peptul Sârbilor. Cum se vestește acum din Belgrad, guvernul Serbiei a adresat guvernului unguresc o notă diplomatică, în care protestează energic contra ultragiului săvârșit de organele polițiale ungurești față cu cetățenii sârbi.

Darurile Regelui George, făcute Regelui Carol. Se anunță din Atena plecarea la București a d-lui Al. Șuțu, secretar de legațiune, care aduce regelui Carol diferite daruri ale Regelui Greciei. Printre aceste daruri sunt fotografiile ale Regelui, a'e Reginei și ale tuturor membrilor familiei regale. Dl Șuțu e aducătorul și unei scrisori autografe a Regelui George, pe care dl Argyropolo, ministrul Greciei la București, o va remite Regelui Carol.

Un mare faliment financiar în Germania. O veste nu se poate mai sensibilă pentru lumea financiară a sosit zilele acestea din Lipsca. Marele institut de bani de acolo „Leipziger Bank“ a dat faliment, având passive în suma uriașă de mai multe zeci de milioane, prin care sunt păgubiți nu numai multime de particulari, ci chiar mai multe alte instituturi de bani.

Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea (1688—1821), monumentală operă datorită d-lui N. Iorga, profesor la Universitatea din București, a apărut, vol. I, având următorul cuprins:

Epoca lui Cantemir: Introducere; Influența polonă și grecească; Marile compilații de cronici, Cronicile lui N. Mavrocordat, N. Costin și Radu Popescu; Lucrări eucumistice și genealogice; Istoriografia românească supt Mihai Racoviță; Cronica lui Ioan Neculce; Dimitrie Cantemir; Literatura religioasă în epoca întâiu.

Epoca lui Chesarie de Rîmnic: Influența ce se exercită asupra ei, Cultura contemporană; Istoriografia în perioada a doua; Literatura religioasă în perioada a doua.

Se găsește de vânzare în Arad la Administrația ziarului nostru și la librăria Klein Mór.

Producțiuni și petreceri. Reuniunea sodalilor români din Sibiu invită la conveneria socială, împreună cu cântări, declamațiuni și joc, ce se va arangea Duminecă la 17/30 Iunie 1901, în pavilionul de sticlă din grădina Hermanu. Corurile se dirigează de dl Candid Popa, învățător la școala de aplicațiune de pe lângă seminarul „Andreian“. O parte a eventualului venit curat este destinat fondului pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare. Din ședința comitatului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, ținută la 20 Iunie n. 1901. Victor Torășianu, președinte; Ioan Apoșan, notar. Începutul la 7 1/2 ore seara. Prețul de intrare: 1 coroană de persoană. Suprasolviri benevole se primesc cu mulțămii și se vor cuita pe cale ziaristică. Programul: Moto: „Uniți în eu get și simțiri, cântăm cântări de înfrățiri“. 1. Eată ziua triumfală“, cor mixt de W. Humpel; 2. a) „Sus opincă“, cor bărbătesc de I. Vidu; b) „Musicantii dela Praga“, cor bărbătesc de Th. Krause; 3. „Triumful amorului“, de T. Speranță, declamată de d-șoara Elena Baciu; 4. a) „Nevasta care iubeste“, cor mixt de G. Musicescu; b) „Stăncuța“, cor mixt G. Musicescu; „Dragoste învrăbită“, de George Coșbuc, declamată de Nicolau Bratu, culegător-tipograf; 6. „Lugojana“, cor mixt de I. Vidu. După producțiune vor urma jocurile naționale „Călușerul“ și „Bătuta“.

—Reuniunea română de cântări din Nășud invită la concertul împreună cu reprezentățiune teatrală și urmat de dans, cari se vor arangea în Nășud Lună, în 1 Iulie st. n. 1901, în sala de gimnastică începând la 7 1/2 ore seara. Prețul intrării de persoană: a) pentru membrii activi și ajutători: 1 coroană; b) pentru nemembrii 1 cor. 60 fl. Venitul curat e destinat pentru

cu mulțămii și se vor chita în publicul tetul. Programul: 1. „Vino lele“, cor mixt de I. Vidu; 2. „Musicantii dela Praga“, cor mixt de Th. Krause; 3. „Luna suride“, romanță de C. Porumbescu, aranj. pentru cor. mixt de Em. Ștafanuțiu; 4. „Zis-a badea“, cor. mixt de G. Musicescu; 5. „Fetele casnice“, cor mixt de T. Popovici; 6. „Hăi în horă“, cor mixt, de G. Dima; 7. „Juni bătrâni“, farsă într'un act de R. Lisch, tradusă de C. Brediceanu; 8. Tip viu „Viață țigănească“. După producțiune urmează dans.

## Din ticăloșiile jidovești.

— O Româncă împușcată de un Ovreu. — O groaznică întâmplare, ce revoltă peste măsură tot bunul simț omenesc, s'a pe trecut Mercuri în comuna Păușeni, lângă Borș-șebii. S'a întâmplat adevăc o crimă neiertată, ca și care rar se întâmplat în viață dela sate. — N'avem raport direct, și astfel suntem siliți să înregistrăm după foii străine, căror cazul li-se raportează în chipul următor:

Un ovreu, anume Márton Sámuel di Buteni, care adese-ori s'eu Sichermann Sámuel, vîzuse și întâi duri pe una din cele sat, Dochifa Păușeni, Pavel Păușan. Îl mult de față, și umbra în ruperea nefericească. Fata însă tot-deauna la ochii și-l alunga dela sine, ca pe-un din cele mai urite; ear asta l-a supărat pe Ovreurul bestial.

Mercuria trecută, fata s'a dus v pere ceva din prăvălia jidanului Siche unde se afla și bestia de ovreu, Sámuel. Cum ea-a vîzut-o, s'a repeș și a îmbrățișat o zicându-i: „Și tu iubesti, Dochifo?“ — Fata s'a smuțită din mâinile lui și a vrut să tuncul însă Jidanul a scos d revolver și l-a descărcat asupra a nimerit-o, pe la spate, în în murit în scurtă vreme, în dureri cumplite.

Părinții și satul întreg sunt mâhnii și sdrobiți, cum nu se poate descrie.

Raportul foilor maghiare jidane spune, că Ovreurul ucigas, Márton Sámuel, s'a prezentat el însuși la judecătoria cercuală din Buteni, unde a fost deținut. El zice, că omorul s'a întâmplat fără voia lui, căci el „a vrut numai să spărie fata“ și arma se slobozit „fără veste.“

În urma întâmplării triste, procurorul regeș Dr. Meszlényi din Arad a plecat er la fața locului, unde va conduce în persoană cercetarea. Cadavrul nenorocitei fete va fi sectionat.

S'au obrăznicit acum atât de mult și în toate părțile Ovreurii, resfățați de Unguri, că nu mai cunosc nici margini, nici frică în ticăloșiile lor bestiale.

Faptul recent e atât de criminos înflorător, că nu poate fi d pentru osândirea lui. — Să Ovreurii și mai departe cu ti la sate, căci sigur, acțiun mănă fără reacțiune!

Se recomandă cu călă rerea broșurei „Amicul bolna tuberculoși“ (ofticoși), care se parte în mod gratuit de dl I. G. Popescu Craiova (România).

Cererile se fac prin o cartă postală de 10 fleri.

## Doi băeți români

cu 1—2 clase gimnasiale ori reale, află condițiune, ca învățacei în prăvălia mixtă a subsemnatului. Cel-ce posed limba germană și maghiară vor fi preferiți.

Zam, comit. Hunedoarei, 26 Iunie.

Alexandru Petroviciu,

comerciant.

Editor — de judecătorul înalt

# Atelier tehnic pentru dantură.

area a aduce la cunoștința p. t. public, că în  
**Ștața libertății (Szabadság-tér) sub Nr. 22.**

giul I. al casei de chirie dela teatru am deschis un

## r tehnic pentru dantură

tești. espunde in toată privința tuturor cerințelor moderne.

ce revonționat timp mai îndelungat la renumita clinică de dantură  
pac, s'a însușindu-mi cele mai noue și practice tratamente aplicate acolo  
ent, lăre deplin cu materialul și toate recuisele tehnice, mă recomand  
crimă ambui măsele cu cri ce material îndatînat, sau metal cum se  
la în via ai avantajos pentru bolnav.  
și a  
upa totru curățirea dinților și conservarea lor în stare bună și pe lângă  
la în c'prealabil fixat.

geroa de măsele o săvîrșesc ori pe lângă amortîirea durerilor  
In ori cu gaz de voluptate sau chiar și fără de acestea

### n coroane de măsele din aur.

nic dinți singuratici,  
furni plătire chiar și în rate pun dantură artificială întregă,  
epin acomodată, pentru dimicarea bucatelor, fără a îndepărta rădăci-  
știlor, sau numai câte o parte a danturei săvîrșesc cu multă îngri-  
ot asemenea prelucru dinți artificiali neconvenabili și reparez părțile  
te din ei.

Membrilor dela cassa pentru ajutorarea bolnavilor însă pentru prețuri  
te moderate.

dinez înainte de ameazi dela 9-12 oare; după ameazi dela 2-6 ore.

Cu deosebită stimă:

**Vajda Benedict,**  
medic-dentist.

„La rîndunică“.

„La rîndunică“.

N-rul telefonului în oraș și comitat 10.

# Hoffmann Sándor

Prăvălie de mode și magazie  
de tepich.

Edificiul teatrului **Arad.** Edificiul teatrului.

Recomand în atențiunea deosebită a Onorab.  
public cumpărător marele meu magazin cu diferiți  
artici de cea mai nouă modă. Principiul meu este,  
ca pe lângă prețuri moderate să ajung la vînzare  
mare, prin urmăre cel-ce vrea să cumpere cu bani  
gata, are favorul de 5% din cassa prăvăliei mele  
(la cumpărare de 100 fl. este câștig de 5 fl.)

**Podocabe de brodărie,** moda ce mai impu-  
nătoare, se pot procura în asortiment bogat și cu  
prețuri ieftine.

**Batiste albe și colorate** dela 27 cruceri în  
sus, cari se găscsc în magazin imens de bogat.

**Părechea de mănuși de vară** se vinde dela  
17 cruceri în sus.

**Umbrele** dela fl. 1.50 în sus după cea mai  
potrivită modă.

**Brăuri și incheetori** dela 35 cruceri în sus,  
în formele cele mai moderne.

**Ciorapi** făcuți de robi, în preț după plac și  
de calitate bună recunoscută.

**Delaine și batiste** franceze în mostreie cele  
mai uimitoare. 597 10--

→ La „Rîndunică“ ←

Hăinuțe pentru  
băeți și șorțe, asor-  
timent micurat.

Bluse-cămeși pen-  
tru dame numai  
ca 99 cr. bucata.

## Cel mai bun croiu!



Insoțirea

# ALȚUNARILOR din ARAD,

Strada-Bisericeii, Palatul Minorităților.

Singură în felul său ține în deposit numai fabricații  
proprii sau gătește la comandă

## ghete pentru dame și bărbați,

cum și papuci pentru băieți și fete,  
apoi ghetе comode și alte soiuri de încălțăminte.

**Toate acestea nu sunt lucruri de  
fabrică, dar' sunt mai ieftine și  
mai bune.**

Comande din afară se execută prompt și eu prețuri  
moderate.

Trimitem și la casă ghetе de probă în ori-ce timp  
dorit.

Aparat elastic pentru călcăie, invenția lui Löderer,  
căpitan de honvezi ung. reg., aplicabil atât la ghetе de  
dame, cât și la ghetе pentru bărbați, se poate ave  
numai dela noi.

Mare magazin de creme și lakk-uri în diferite colori.

Materie de calitate excelentă!

Numai artici de fat

# Institut de cură.

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace  
de lecuire:

## Scaldă cu lumină electrică:

În nou-arangeatul meu stabiliment medical, cu aparate usitate în  
cura naturală, se vor practica următoarele metode de lecuire:

Cură de apă rece: sub conducere de specialiști exercitați în  
mănuirea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în  
sanatoriul. 15 bilete 6 fl.; 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament  
nu vor plăti nici o taxă pentru îngrijirea medicală).

Baie cu lumină electrică: pentru vindecarea reumatismului,  
podagrei, boalelor de nervi, audățiunii, boalelor de sânge, pentru  
vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un  
bilet 1 fl. 20 cr. (Aci se cuprinde și cura de apă rece necesară). Cel cu  
boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această  
cură vor fi refuzați.

Băi maure: pentru boale femești, anemie și reumatism. 15  
bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de acid carbonic: pentru boale de inimă, nervoase și orga-  
nice, inimă îngrășată, vasele de sânge încropate, lenevirea intestinelor,  
anemie, nervositate și boale de femei. 15 bilete 16 fl.; 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru casuri mai puțin grele de boalele amintite  
la băile de acid carbonic. 15 bilete 11 fl.; 1 bilet 80 cr.

Băi de sare cu acid-carbonic: pentru casurile mai grave de  
boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 18 fl.; 1 bilet 1 fl. 40 cr.

Băi electrice. Băi feractice și galvanice: pentru nervositate, slă-  
bire de nervi, ipocondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustancz,  
și lecuirea morfismului. 15 bilete 15 fl.; 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalății: în cameră de inhalății, contra boalelor de gât și de  
plămînt. 15 bilete 9 fl., 1 bilet 75 cr.

Gimnastica svedeză pentru copii, contra îngustimei pieptului,  
boalei de cord și cocoage; pentru grăsimia cordului, boale de intestine  
și ficat, boale de inimă organice și slăbire generală. Taxa lunară  
dela 10 fl. în sus, după gravitatea casului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fie-care  
bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele.  
Ori-ce făptuire se întimplă sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela oarele 6 dimineața până la 7 seara;  
ordinațiuni dim. dela oarele 8-9. d. am. dela 2-4

**Dr. HECHT,** 541 20--

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de  
Teatru, între prăvăliile Marsch și Szabó). Telefon 270.